

De breedte en dynamiek van logopedie

In deze interviewserie komt elke twee weken een Young Professional uit de eerstelijnszorg aan het woord. Iemand met hart voor het werk, een frisse blik, passie voor de zorg en de wil om het beter te doen. **Deze week: Katinka Vink (25), logopedist in Amsterdam en Utrecht.**

TEKST: EVA VAN WIJCK BEELD: KATINKA VINK

Taal vormt de basis voor communicatie, en daarmee voor de sociaal-emotionele ontwikkeling, het leesonderwijs en het zelfvertrouwen van een kind zodra hij of zij op de basisschool binnenkomt. Problemen met de taalvaardigheden vormen daarom niet alleen een communicatieprobleem, maar spelen ook een rol in de kansengelijkheid, levenskwaliteit en toekomstige successen. Het aanleren van taalvaardigheden is daarom cruciaal voor iemands levensloop, en wanneer hier problemen in ontstaan, kan een logopedist uitkomst bieden. Over de inhoud en het belang van het beroep bestaan echter de nodige misvattingen, zo vertelt Katinka: “Vaak hebben mensen het idee dat een logopedist mensen helpt wanneer zij een bepaalde klank niet kunnen uitspreken, of als ze slissen of stotteren. Maar dat is slechts een klein deel van de problemen waarbij wij helpen.”

Brede doelgroep

Katinka vertelt: “Ik werk zelf gedeeltelijk bij de GGD, waar ik een screenende functie heb, en gedeeltelijk als zzp’er. Bij de jeugdgezondheidszorg komt elk soort kind voorbij, van kinderen die onvoldoende gestimuleerd zijn, tot kinderen die stotteren of een taalontwikkelingsstoornis hebben. Ik richt me op kinderen van 1,5 tot 3,5 jaar en focus daarbij op twee gebieden: enerzijds het vergroten van woordenschat en zinnen, en anderzijds het creëren van goede voorwaarden om überhaupt met woorden te kunnen beginnen. Die voorwaarden zijn heel basaal, maar cruciaal voor het aanleren van verbale taalvaardigheden: geluiden kunnen imiteren, de beurt nemen in een groep, oogcontact maken.”

“Ik heb echt het gevoel dat ik door mijn werk kan bijdragen aan een betere start voor veel kinderen.”

Hoewel Katinka zich enkel focust op kinderen is het vak niet beperkt tot die groep; ook volwassenen en ouderen kunnen bij een logopedist terecht. “We zien ook ouderen met dementie, of volwassenen met niet-aangeboren hersenletsel, waardoor het taalgebied in de hersens is beschadigd. Kinderen vormen wel de grootste groep die we zien, en daar lopen de taalproblemen sterk uiteen. Zo zien we kinderen die moeite hebben met aanleren van woordenschat of grammatica. Dat is een heel kwetsbare groep, omdat taal de basis vormt voor alles wat ze nodig hebben. Als de taal stagneert, kunnen de kinderen ook heel moeilijk doorgaan naar een hoger spel- en denkniveau en een hogere socialemotionele ontwikkeling. Ook zien we kinderen bij wie het taalprobleem een motorische oorzaak heeft, omdat de tong en lippen bepaalde klanken niet kunnen produceren. Verder bieden we hulp aan mensen met spraakproblemen als gevolg van verminderd gehoor of doofheid, en mensen met slikproblemen of stemproblemen.”

Passie

Het feit dat er veel onbekend is over het vak logopedie, is iets dat Katinka graag anders zou zien, en daarom vertelt ze vaak en gepassioneerd over haar werk. “Toen ik zelf aan de opleiding begon, wist ik niet eens dat er een verschil zat tussen taal en spraak. Ook dacht ik dat het beroep logopedist best statisch was, en dat ik als een

bijlesjuf aan een tafeltje zou zitten met een kind, om met een papiertje voor de neus regels te stampen. Inmiddels weet ik hoe breed het vak is, en dat het ook gaat om het ondersteunen van kinderen en ouders. Ik weet dat ik veel kennis moet hebben van gedrag, en dat er volop nieuwe therapieën worden ontwikkeld. Zo worden kinderen tegenwoordig meer in hun natuurlijke spel gevolgd, en kunnen we bijvoorbeeld samen op de grond spelen terwijl het kind nieuwe vaardigheden aanleert. Dat sluit veel beter aan bij hoe een kind leert en hoe het de therapie ervaart, en is dus heel anders dan het bijlesjuf-idee dat ik in eerste instantie had.”

Ouderprogramma

Een van die kindgerichte therapieën is het Hanen Ouderprogramma, dat zich focust op het kind en daarbij de relatie tussen de ouder en het kind versterkt. Katinka biedt deze therapievorm in Utrecht aan vanuit haar eigen praktijk. “De methode gaat mee met het spel- en communicatieniveau van het kind”, vertelt ze “en de voorwaardes voor een goede taalvaardigheid worden verbeterd binnen de relatie die het kind met de ouders heeft. In de dagelijkse communicatie is vaak sprake van veel onbegrip tussen ouders en kind als het kind niet goed kan praten of communiceren. Wanneer ouder en kind elkaar niet begrijpen, kan dat leiden tot veel frustraties en gedragsproblemen. Bij deze methode proberen we de ouders te laten ervaren dat zij dingen kunnen doen die het kind heel erg helpen en die het kind heel leuk vindt. Hierdoor ontstaat meer begrip, voelen ouders zich meer onderdeel van de oplossing en ervaren ze minder gevoelens van onmacht. Alle technieken die de ouders worden aangeleerd, zijn technieken die alle ouders van nature al in zich hebben en toepassen in de interactie met hun kind.”

Zinvolle bijdrage

Het feit dat taal de basis vormt voor het leven, maakt het vak logopedist tot een enorm belangrijk beroep. “Ik heb echt het gevoel dat ik door mijn werk kan bijdragen aan een betere start voor veel kinderen. Ik kan kinderen al heel vroeg in hun leven helpen, nog voordat ze te maken krijgen met faalervaringen en onzekerheid, en daardoor in een vicieuze cirkel komen en niet goed kunnen leren. Het effect van logopedie werkt door in zoveel facetten. Ik help kinderen om het beste uit zichzelf te halen, zich optimaal te ontwikkelen en zich begrepen te laten voelen.”

<<